

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul Hotărârii Guvernului privind modificarea Hotărârii Guvernului nr 903/2014 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la transportarea elevilor

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul Hotărârii Guvernului privind modificarea Hotărârii Guvernului nr 903/2014 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la transportarea elevilor este elaborat de către Ministerul Educației și Cercetării.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul Hotărârii Guvernului privind modificarea Hotărârii Guvernului nr 903/2014 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la transportarea elevilor a fost elaborat în temeiul alin. (9) al art.145 ¹ din Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 319-324, art. 634), care prevede că personalul de conducere, personalul didactic și personalul didactic auxiliar care se angajează sau se transferă în urma reorganizării instituțiilor conform alin. (2) al art.145 ¹ din Codul educației sau din inițiativa fondatorului beneficiază de transportarea gratuită cu transportul pentru elevi sau de compensarea cheltuielilor de transport către noul loc de muncă în condițiile și cuantumul stabilite de Guvern.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Modificările recente ale Codului educației nr. 152/2014 operate prin Legea nr. 21/2026 (MO108-111/06.03.26 art.85; în vigoare 01.01.27), inclusiv modificarea art. 145 ¹ , instituie cadrul legal pentru reorganizarea instituțiilor publice de învățământ general cu efective reduse de elevi și prevăd aplicarea unor măsuri de sprijin pentru personalul afectat, care va fi transferați în alte instituții de învățământ. Totodată, prin pct. 5 a Anexei nr.2 din HG 868/2014 privind finanțarea în bază de cost standard per elev a instituțiilor de învățământ primar și secundar (ciclul I și II) din subordinea autorităților publice locale de nivelul al doilea, din mijloacele financiare din componenta unității administrativ-teritoriale se pot direcționa resurse financiare pentru finanțarea cheltuielilor ce țin de transportarea elevilor la și de la școală, precum și compensarea cheltuielilor de transport ale cadrelor didactice pentru deplasarea în instituțiile de învățământ din altă localitate decât cea de reședință pe distanțe ce depășesc 2 km în scopul desfășurării activității didactice. Lipsa unor mecanisme obligatorii de informare publică afectează încrederea în procesul decizional. În consecință, implementarea reformei rețelei școlare devine mai dificilă, iar comunitățile rămân vulnerabile în fața schimbărilor demografice și educaționale. Pentru a depăși aceste blocaje, este necesară instituirea unor măsuri clare de sprijin și a unui proces de comunicare transparent, prevăzute direct în alin. (9) al art.145 ¹ din Codul educației. Obiectivul este menținerea personalului calificat în sistem și utilizarea eficientă a experienței profesionale existente. În același timp, încadrarea cadrelor didactice în instituțiile consolidate contribuie la normalizarea normelor didactice, reducerea cumulului artificial și stabilitatea resursei umane. Respectiv, modificările Hotărârii Guvernului nr 903/2014 vor asigura racordarea la noile prevederi ale Codului educației, modificat prin Legea nr. 21/2026, și vor permite personalului didactic afectat de reorganizarea instituțiilor de a beneficia de transport.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Proiectul modifică HG nr. 903/2014 pentru a extinde reglementările privind transportul școlar și asupra personalului didactic, în contextul reorganizării instituțiilor de învățământ.

Principalele prevederi și elemente noi se referă la:

- extinderea domeniului de aplicare al Regulamentului de la elevi la elevi și personal didactic (inclusiv cadre de conducere, didactice și auxiliare) ;
- includerea personalului didactic în toate prevederile privind organizarea și desfășurarea transportului;
- reglementarea transportului personalului didactic care se angajează sau se transferă în urma reorganizării;
- introducerea posibilității compensării cheltuielilor de transport pentru personalul didactic care se deplasează în altă localitate;
- prevederea asigurării transportului pentru copiii cu dizabilități în funcție de necesități, indiferent de distanță;
- actualizarea responsabilităților actorilor implicați și a normelor de siguranță în transport;
- completarea Regulamentului cu proceduri în situații de urgență în timpul transportului.

O prevedere constă în excluderea subpunctului 5) din punctul 35 care prevede că în setul de documente obligatorii care trebuie să se afle la bordul mijlocului de transport este inclus extrasul din Registrul operatorilor de transport rutier care confirmă depunerea notificării la Agenția Națională Transport Auto. Potrivit art. 1, alin. (1), Codului Transporturilor Rutier nr. 150/2014 stabilește cadrul juridic general pentru organizarea, gestionarea și controlul activităților de transport rutier desfășurate pe teritoriul Republicii Moldova, în condiții de concurență și activitate economică cu respectarea principiilor liberei concurențe.

Totodată, art. 2 definește sfera de aplicare a Codului, indicând că acesta reglementează activitatea operatorilor de transport rutier care desfășoară activitate de întreprinzător în domeniul transportului de persoane sau mărfuri.

Prin urmare, din normele Codului rezultă, în principal, reglementarea activităților de transport desfășurate în regim economic, de către operatori care activează pe piață în scop comercial.

Proiectul extinde astfel cadrul existent de transport școlar, adaptându-l la noile necesități generate de reorganizarea sistemului educațional.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Nu au fost.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul clarifică și extinde responsabilitățile autorităților publice în organizarea transportului, incluzând nu doar elevii, ci și personalul didactic. Astfel, Ministerul Educației și Cercetării și autoritățile locale vor avea un cadru mai coerent pentru gestionarea mobilității generate de reorganizarea rețelei școlare.

Măsurile propuse sprijină funcționarea eficientă a instituțiilor de învățământ, facilitând deplasarea cadrelor didactice către locul de muncă și contribuind la acoperirea necesarului de personal în teritoriu.

În ansamblu, impactul asupra sectorului public este pozitiv, prin creșterea eficienței și capacității de implementare a politicilor educaționale.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Conform datelor din SIME, actualizate la 1 octombrie 2025, aplicarea prevederilor legale va avea următorul impact: 73 de școli vor fi impactate de reorganizare în anul 2026. Dintre acestea 10 urmează să-și sisteze activitatea, iar 63 se vor reorganiza. Dintre acestea 47 vor deveni școli primare, iar 16 școli primare grădiniță.

Procesul de reorganizare va elibera și va redirecționa resurse din contul componentei B, pentru cele 10 instituții care se transformă în grădinițe, se vor elibera anual aproximativ 10 milioane MDL, dintre care 75% vor fi centralizate la MEC, iar 25% se vor regăsi în suma transferurilor categoricale pentru unitățile administrativ-teritoriale de nivelul al doilea.

Totodată, migrarea elevilor către alte instituții de învățământ va reorienta aproximativ 30 de milioane de lei anual în direcția acestor instituții, contribuind la reducerea eventualului lor deficit și/sau asigurând resurse suplimentare pentru investiții.

Per total, reorganizările vor elibera în 2026 aproximativ 40 de milioane de lei care vor fi orientate înspre instituțiile unde vor merge cei 1328 de elevi transportați, în componenta raională și în centralizatorul MEC. Suma a fost estimată pornind de la un per elev de 20 de mii și componenta fixă de aproximativ 1 milion de lei per fiecare instituție care se transformă în grădiniță.

Odată cu reorganizările, urmează să fie transportați elevii în instituții de învățământ din apropiere. În total în instituțiile vizate își fac studiile 2754 elevi, iar din aceștia după reorganizare 1328 urmează a fi transportați. Distanțele pe care urmează să le parcurgă elevii nu depășesc 20 de km. 25% din elevi vor parcurge mai puțin de 5 km până la noua instituție de învățământ, iar 76% vor parcurge mai puțin de 10 km. În același timp doar 65 de elevi vor parcurge mai mult de 15 km.

Cu referire la asigurarea cu unități de transport suplimentar, pentru anul 2026, din centralizatorul MEC au fost planificate deja 60 mil. de lei pentru achiziționarea a circa 50 de autobuze școlare. În acest context, necesarul financiar pentru procurarea unor unități suplimentare de transport poate fi acoperit din aceste resurse, fără a necesita alocarea unor cheltuieli suplimentare de la bugetul de stat.

Pe termen mediu, aceste cheltuieli sunt justificate de necesitatea asigurării mobilității personalului didactic și de eficientizarea rețelei școlare, contribuind la utilizarea mai rațională a resurselor educaționale.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Nu este.

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Proiectul presupune prelucrarea unor date cu caracter personal ale elevilor și ale personalului didactic, în special date de identificare și informații privind domiciliul și locul de studii sau de muncă, necesare pentru organizarea transportului sau acordarea compensațiilor.

Aceste date vor fi utilizate exclusiv în scopul implementării prevederilor Regulamentului, respectiv pentru stabilirea eligibilității, planificarea rutelor de transport și gestionarea plăților de compensare.

Proiectul nu introduce categorii noi de date și nu extinde semnificativ mecanismele existente de prelucrare, acestea fiind similare celor deja utilizate în organizarea transportului școlar.

Impactul este limitat și proporțional, iar prelucrarea datelor se va realiza cu respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Proiectul nu generează efecte negative asupra egalității de gen și contribuie la reducerea inegalităților de acces în sistemul educațional. Măsurile privind transportul și compensarea cheltuielilor se aplică în mod egal tuturor beneficiarilor, fără diferențiere pe criterii de sex.

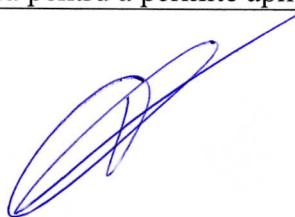
4.5. Impactul asupra mediului

Implementarea proiectului nu implică riscuri sau consecințe negative asupra mediului.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu sunt.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională Proiectul nu intră în categoria actelor normative care necesită transpunere cu legislația Uniunii Europene.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE Proiectul nu intră în categoria actelor normative care necesită expertiza de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, pe pagina web oficială a Ministerului Educației și Cercetării, compartimentul Transparența decizională, a fost plasat anunțul despre inițierea elaborării proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la măsurile de sprijin pentru personalul afectat de reorganizarea instituțiilor publice de învățământ general https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/16406 Proiectul Hotărârii Guvernului va fi plasat pentru discuții publice pagina web oficială a Ministerului Educației și Cercetării, compartimentul Transparența decizională și transmis spre avizare Ministerului Finanțelor.
7. Concluziile expertizelor
Proiectul va fi transmis pentru expertiza anticorupție la Centrul Național Anticorupție și expertiza juridică la Ministerul Justiției.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Proiectul se încorporează în sistemul actelor normative și nu necesită modificarea cadrului normativ sau elaborarea unor acte normative noi.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Intrarea în vigoare a prezentei hotărâri se va face la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova este necesară pentru a permite aplicarea imediată a noilor prevederi.

Ministru

Dan PERCIUN